

„Istarska Rijec“

Izlazi svakog četvrtka uveče. Svakog drugog četvrtka donosi literarni prilog „Mladi Istranin“. Preplaća za tuzemstvo Iznosa 15 — lra na godinu, a za inozemstvo 25 — lra. Uredništvo i uprava lista: Trst (Trieste) - Via S. Francesco d'Assisi 20/L. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Tjednik za nauku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

Oglasi stroje 4 lra

za svaki centimetar visine i širine jednog stupca. Za višestruko uvrštenje daje se zadržavanje prema pogodbi. Plaća se i utužuje u Trstu. Događaji se šalju uredništvu, a sveze uprave. Redakcija se plaća na primaju, a rukopisi se vraćaju ni u kojim slučajevima.

RUSIJA

O Rusiji se mnogo govori i piše. Jedni vele, da onamo vlada najveći nered i metež, da svi zapovjedaju, a niko da ne sluša.

Drugi opet pričaju, da je tamo sve u najboljem redu, da se živi slobodno i lijepo, kao što se u Rusiji nije nikada živjelo.

Niti je ovako kao što to ovi propovijedaju, niti je onako, kao što to oni prvi tvrde. Kao svagdje ima i tamo uz svjetlo i dosta sjene, gdješto i prilično krupne sjene, no krivo bi činilo, ko bi po tim sjenama sudio ovu današnju sovjetsku Rusiju.

Današnja sovjetska Rusija nije raj, kako to jedni hoće, ali nije ni pakao, kako bi drugi htjeli, da je prikažu. Rusija je zemlja u vršenju, kao i Jugoslavija i kao i mlado vino, i sve izgleda, da kad jednom to vino dovrje, da ne će biti rdjavo.

Vino će to biti boljševičko, istina, no razni su Čiterini i drugi ruski ministri i prvaci ulili u nj toliko vode, da više nije onako ljuto, kao što to bilo prije osam ili šest godina. U Rusiji se mnogo radi i mnogo se napreduje — to je istina, o kojoj se više ne smije da sumnja. Prije desetak godina, dok se još tamo nekako držalo na nogama carstvo, nejednakost je među ljudima bila upravo strašna. Ko je bio u ono vrijeme u Rusiji, mogao je to na svoje oči da vidi, ko nije bio tamo — mogao je o tom da se uvjeri iz knjiga prvih ruskih umnika.

Nijedna Isusova nauka nije ruskoj duši tako bliska kao ona, što veli, da su svi ljudi jednaki, ravnopravni. I sve što se je u ovo posljednje doba tamo uradilo, i dobra i zla, sve se je vršilo pod zastavom te ravnopravnosti. U prvi čas se je u tome mnogo pretjeralo, htjelo se, da se na sve glave naturi jedna te ista kapa — no to nije išlo. Vidjelo se odmah, da svi mozgovi nisu jednaki, ni da ne rade i ne misle jednako. Jedan je podnesniji za ovo, drugi za ovo. I tako se i opet rad podijelio prema sposobnostima pojedinaca. Pala je bila i riječ, da niko ne smije reći: ovo je moj! tu sam ja gazda! I zemlja i kuće i sve šta je u njima, sve je to imalo da bude svačije.

No, umni su Rusi odmah vidjeli, da to ne vodi dobru, pa su se na vrijeme popravili i rekli: — Može biti nečija i kuća i njiva i šuma i trgovina i fabrika. U Rusiji može svak da ima i novaca, samo što ne daju i ne čemo dati, da se zgrču strašna bogatstva, ogromni milijuni. Do neke, dosta visoke granice moći će svak da ide, ali ne preko.

Ova pametna uredba imala je velikog uspjeha. Svijet, čim je video, da ne radi samo za druge nego i za sebe, dao se na rad, i od toga ima danas Rusija velike koristi. Ona je danas gospodarski tako jaka, kao što nije nikada pod carskom zapovijedi. Ona je i inače dobro organizovana, tako, da već davno okreće svoje poglede ne samo na svoje unutrašnje stvari već i na one vanjske. Rusija najme ne vodi danas samo jednu svoju unutrašnju politiku, već vodi i svoju vanjsku politiku, i to ne onako, kao što bi to htjeli Englezi ili Francuzi ili Nijemci, već onako, kako to najviše odgovara ruskim interesima.

Ona nije u Ligi Naroda, nije potpisala ugovora u Lokarnu, ali zato sklapa ugovore s Njemačkom i s Turskom i time otvara klijesta, da njima zahvati čitavu zapadnu Evropu. Njezin utjecaj nije jak samo u Kitaju već se osjeća i u drugim azijskim zemljama, osobito u engleskim kolonijama, što Englezima zadaje vrlo mnogo glavobolje; pa nije čudo, što su oni zbog toga vrlo zabrinuti.

Ta zabrinutost je to veća, što je današnju, sovjetskoj Rusiji uspjelo, da se kod svih svojih istočnih susjeda učvrsti i da se u njima njezina misao ukorijeni. Svoje uspjeha u tom pogledu imaju Rusi da zahvale u prvom redu svojoj mirnoj propagandi, koja u inozemstvu ni u kakvom slučaju ne posize za nasilnim sredstvima.

Slavenska širokogrudnost

Naše pleme imade svojih mana, ali ima i svojih vrlina, kojima se mnogi narodi ne mogu da diče. Slaven ne zna i ne može da mrzi, a kome je mržnja tuđa, taj je sklon plemenitim i dobrim djelima. Mi volimo poštenje i pravdu. Zato osuđujemo svako nasilje i nepravdu, posvuda i u svakom obliku. Naš je čovjek do skrajnosti gostoljubiv i milosrdna srca, rado prima i gosti tuđinca, priskāče u pomoć bijedniku i nesretniku. Njegova ljubav prema bližnjemu ne poznaje granica ni plemenitih ni vjerskih, — jer se on osjeća prije svega čovjekom u pravome smislu riječi.

Temeljna je odlika slavenskih naroda: duševna mekoća, čuvstvenost srca i sklonost pravednome rasudivanju i poštivanju tuđih dobara i pravica. Prirodjeno nam je, da promatramo svaki događaj sa šireg čovječanskog gledišta, zato preziremo ono sićušno mešetarenje i uzko shvatanje stanja stvari. Ta izrazito slavenska širokogrudnost odrazuje se u privatnom i javnom životu pravog plemena, to nas nekako u tome na veću odlikuje od drugih naroda.

Dolazi stranac, bogalj, cigan, gospodin, tko bio da bio, naš ga čovjek susreće bratskim gostoljubljem, kojemu nema para drugje. Ne pita ga za porijeklo ni položaj, dvori ga i štiti od raznih neprilika.

Mimo naše slovenske širokogrudnosti privatnog značaja. Tu mislimo na ure-

džaj i odnose u nekim slavenskim državama i o miroljubivom i pravednom djelovanju njihovih političara. Masaryk i Beneš ljudi su širokih vidika, njihov je rad za procvat naroda i države proniknut dubokim čovjekoljubljem i pravicoljubljem. U Čehoslovačkoj je društveni život postavljen na dostojnoj osnovi, radništvo je u dobrom položaju, a narodne manjine uživaju sve pravice. U Poljskoj i Jugoslaviji uređen je također položaj inородnih skupina, koje nisu prikraćene u svojim potrebama. Rusija prednjači u čovječanskom i bratskom postupanju sa principima. Provedjen je pravedno manjinsko samoodređenje nacija, čemu se ima pripisati napredak i jačanje države.

Širokogrudnost i osjećaj pravednosti nuka slavenske države, da kroče putem čovječnosti, snošljivosti i bratskog pomirenja. Prirodjeno nagunče k istini i pravdi struji Slavenstvom, koje će bezuvjetno igrati važnu ulogu u svijetu.

Slavenstvo je miroljubivo, mlado dušom i napretkom. Ono će preporučiti čovječanstvo u smislu bratstva i međusobne ljubavi, uliti će u današnju kulturu nov život i svjež duh čovjštva. Na tome treba, da svi radimo i svojim silama doprinosimo. Nema plemenitije i važnije zadatke od nastojanja, da među ljudima zavladava, mir, ljubav i pravda.

Dobar primjer zlata vrijedi

Nauka o uzgoju mladeži otkriva svakim danom nove načine, sredstva i metode, kako da pomladak svoj podigne na onu visinu, na kojoj ne bijasmo ni mi sami niti naši stari. Modernoj i naprednoj školi nije više svrhom, da djecu nauči samo čitati, pisati i računati, jer su to vrlo lako vještine, u kojima može da podučava i onaj, koji nije uzgajatelj po zvanju. Modernoj i naprednoj školi postavlja se danas veći zadatak: razviti u mladeži sve klice čovječnosti, ojačati ih i dovesti do nekog uzora. To je majstorija veća, i zato se hoće znanja, taktika, ljubavi i prirodjenoga dara. Nije svatko pozvan, da vrši tako uzvišenu zadaću.

Mladi naraštaj je najveće dobro svakoga naroda; jer „na mladima svijet ostaje“. Zato je dobar uzgoj najbolja baština, koja se može da ostavi novom pokolenju. Valjano uzgojen čovjek, zaljubljen za sve, što je istinito, uzvišeno, lijepo, dobro i plemenito, jeste ujedno značajnik, vrijedan ugledanja i nasljedovanja. — Takva čovjeka hoće da uzgajaju nova škola. Ona preuzima vodstvo mladeži u svoje ruke, pa nije bez razloga nova jedna pojava, što se opaža u svijetu: Videći roditelji rad i zasluge moderne škole, prepuštaju joj djecu svoju sasvim predano, i tako roditeljsko dom gubi ono značenje u uzgoju, što ga je nekada imao.

Lijepo je to i dobro tamo, gdje škola imade i gdje su one zaista na savremenoj noj visini. Ali istra naša proživljava u novijim. Ali istra naša proživljava u novijim. Ali istra naša proživljava u novijim. Ali istra naša proživljava u novijim.

Svoj jezik oni ne namiču nikome, jer znadu da niko rad ne prima pa ni najljepše i najkorisnije nauke, ako mu ih neko naturava silom i u jeziku njemu ne razumljivom. I Hristovi apostoli i učitelji, dok su bili u Palestini, govorili su židovski, no čim su došli u Atenu okrenuli su na grčki a u Rimu na latinski itd.

Tako rade od prilike i Rusi, i u tome je njihov velik uspjeh.

A da uza sve to još nije tamo sve samo suho zlato — to smo već i prije napomenuli.

No što nije danas, moglo bi biti u buduću — bude li pameti.

Pismo iz Jugoslavije

U ZAGREBU, dne 9. V. 1926.

Malo je čudno, ali istinito, da nije ovaj današnji majski Zagreb i topli Zagreb, već upravo božićni i zimski. Na Sijemenu se, bogme, pokazale i bijele pahuljice. Sva predskazivanja stoljetnih koledera i drugih mudraca kao da se će ove godine zbiljati obistiniti; te doista ne će biti onog pravog ljeta, one silne žege, koja toliko umara i ubija ionako već rasklimane živce. E, pa vidjet ćemo!

Jučer i danas gostuje u Zagrebu torinska sportska momčad kluba „Juventus“, gdje drži utakmicu sa „Haškim“ i „Gradjaniskim“, ovdješnjim klubovima. Interes publike za ovu utakmicu veoma je velik, i s obzirom na to, što je „Juventus“ u Italiji prvenstveni klub. Na igralištu je danas hiljade hiljade svijeta, bašeno je hiljade hiljada dinara, i naš bi seljak rekao: Zašto? Radi one gumene lopte, radi onog nogomet! Ali uzalud, tako je, i to je — kao što se obično veli — duh vremena.

Lijepi naš Zagreb dobit će skoro prilike, da svakom strancu (a i našem čovjeku), koje dođe amo, pokaže umjetninu prvog ranga, koja predstavlja našeg velikana, biskupa, slavnog rodoljuba i velikog dobitelja Strossmayera. Već se sprema i svršava njegov spomenik, koji ima ogromne dimenzije, silan je po koncepciji i po masivnosti. Spomenik je težak 3000 kg, a saliven iz bronce srbijanskih topova, što ih je u tu svrhu darovalo ministarstvo vojske i mornarice. To je veličanstveno djelo stvorio naš veliki umjetnik Meštrović, koji upravo triumfiru sada po Americi. Zagreb će se tim kolos-spomenikom moći s pravom ponositi, a s njime i čitava naša država.

U Zagrebu se radi, Zagreb se širi i diže. Uza sve krize, uza sva kritična stanja, eto vam posvuda novih zgrada, kod kolodvora, kod igrališta i po periferiji grada. To je znak napredka, i u tome leži naš optimizam. I ja bi gradio, ali para nema, pa nema. U ostalom jučer je započelo vučenje državne lutrije, iako dobijem — ah! koliko mi ih čeka ovakovu večeru sa sela. — Moje gazda ne čeka na lutriju. — Ima drug izvor, jer „argent fait le guerre. Blaga njemu! No i mi moramo živiti, pa makar bez — hiše. Komu šta, komu ništa, a ovaj put od „politike“ vama ništa.

DOPISI

IZ RIJEKE

Vrijeme. - Ninetina tužba. - Tancurini. - Hoštaplari. - Privatna čerama. - Sensova.

U ove tmurne dane, kad ove uzasne kiše ne će nikako da prestanu, ja sam dvostrukim mučenik: prvo i prvo — ova vječita jugovina ide i meni samome u nerve, u kosti, u zigericu, pa mi dušu baca u zlovolju, u melanholiju i hipohondriju. Drugo je, što mi svaki čas na vratu Nina, kao je s istoga razloga još razdražljivija, čanje grizljivo i zaokupljeno negoli obično. Nigde ne može da nadgleda mira, ništa joj nije pravno, sve hoće da ruši, kao da je — Bog budi s nama! — sam nečastivi usao u nju.

Tako je ona i jutros banula u moju sobu, gdje sam ja pušio moju cigaru od solda i pol, što sada stoji liri i pol.

— Ja — počeo ona hodajući amo tamo po sobi — vi ste muski svi jednaki. Najprvo gledate, kako bite se bogato ozelenili, pak ako vam to „skroka“, onputa delate konkurenciju nam zenskem.

— Kakvu vražju konkurenciju! — pogledah ja i nemalo začuden.

— Ca delate fintu da ne razumete! — Ja vas ne razumijem, Nineta, rekoh pokorne hojeć se kakvog žestokog uragama. Ja vas zaista ne razumijem.

— Onputa ste sjele ale trubasti! Ca ste pozabili, kako je jedanput bilo? Kada bi u Reku prišla kakova „Variete“ ale kakov „katé Santant“ ali „cirkus“ — vavsek se je govorilo da je prišla ali kakova balerina ale kakova kantanta — lepa kako bombon — i sve je hitilo onamo kako noro, da vidi tu novu zvezdu liti liti! I svi su ju gledali i smeli njoj se i komplimenteli su j, i bili su namurani u nju i... sve ca j' kade. A sada? Ki mari već za balerinki za kantant ali za kakove druge takove steli! Sada sve tece kako nemo z jednega bara va drugi, kade se tancuju oni tangi i fokstroti; ma se ne hodi tamo, kako se je jedanput hojevalo, da se vidi kakova lepa zenska, nego se gre, da se vidi kakovega zuzenega tancurina. Ja — kako su se prej gledale balerinki i kantant, tako se sada gledaju ti vasi tancurini: njim se svi posmejuju, njim namiguju, i kako su jedanput muski davali svakakoveh daru, va zlate i va srebre, balerinkam i kantantam, tako sada zenske davaju svaceša tem tancurinom. Lepi ste vi muski, ki se davate i prodavate zenskem za beci — proprio bela jeeeeeente!

Nikola Zec.

živina! Videt ćeš ti, ku sreću ćemo mi s njim steć, kada doma pridemo.
Pr: Ki zna koliko ćemo na njega placati! Ki zna koliko ćeš morat dat za medaju i za tašul! A jist? Ovdje mi davaju riz, a da ćemo mu pak ni davati?
Pr: Paštu štu, ako ti budemo imeli.
Pr: Ako je ne budemo ni mi imati?
Pr: Omputa neka postoj. Ter smo i mi dosta napostili, i još ćemo da bi tako ne!
Ala dosta je teh čakuli! Homo se spravit za nase putovanje!

IZ MLUNA.

Hoćemo li ne ćemo?

Došao nam je upit, sa strane naše opine u Buzetu, da li smo zadovoljni da nam se otvori u Mlunu neki "asil". Mi smo razskolali oči i otvorili široko usta čuši tu nepoznatu riječ "asil". Nismo znali što to. Ali šinjor je počeo dalje da govori: Sada vaša mala djeca samo plandaju po setu, gube vrijeme naokolo; a kad biste imali "asil", poslali biste svu svoju djecu ni 1, do 6. godine života u školu u "asil". Poslali bismo vam jednu učiteljicu, koja bi lijepe, lijepe učila i pozabavila vašu djecu; Kapiot Sada znamo što je taj šinjor, naški: dječje zavbičave! Mi smo rekli tomu šinjoru z grada, da naša djeca sva rade ili pomažu u kući, ili pasu kračuju ili oveć.

IZ BUZETA.

Cesta. - Sajam i - još jedna stitnica.

Naše ceste, jedumput tako lijepe, nisu se popravljale kako treba već desetak godina, pak su danas u vrlo slabom stanju, tako da ne nje srđi i seljak, i vozar, i automobilista, a i putnik-pješak. A slabe ceste su na veliku škodu siromašnog ljudstva. Sada, na primjer, ne mogu naši mlječari voziti svoje mlječike kamijonom baš radi slabih cesta. Kamijonom se krsalo odvažati mlječiko u Trst i Besta (Kvarije), ali se to moralo opustiti radi nepravne ceste Buzet-Brest. I sada se čuje odslavdu, da je prva briga sadašnjih oblasti gospodarsko pouzdigne Istre, ali - još toga ne vidimo. Ipak, u zadnje doba počele se ceste poplunjivati i popravljati, pak se nadamo boljemu.

Zadnji marvinski sajam prošao slabo. Nije dođuše dovedeno na sajam mnogo "kakovrsna blaga, govoda i prašćica, ali što je glavno, nije bilo prodaje. Trgovca nije bilo. Bila bi dužnost naše općine, da se pobrine na sve načine, da privabi trgovce k nama. Jer drugačije mi posjednici ćemo prestatu dovajati na sajam govoda. Jer gubiti dan, platiti sajmijsku taksu, a ovo bez ikoje koristi, nije pravo, a ni moderno.

Ovih dana je neki putujući trgovac platinjorn "člucajno" premlao odmjerio platinjornj Kimini, ali kad ga počela sama mjeriti, letila za njim, a lijepi ti trgovac morade nadodati još nekoliko metara.

Politički pregled

Štrajk rudara u Engleskoj

Vlasnici ugljenokopa u Engleskoj htjeli su sniziti rudarskim radnicima plaće, jer je već nekoliko godina smanjena potrošnja ugljena, a cijene su mu tako pale, da se prodaje sa znatnim gubitkom. Te gubitke nadoplćivala je vlada, ali danas ona to više ne može činiti, jer ti izdaci strašno terete državnu kasu.

Već duže vremena vodjeni su pregovori između rudarskih radničkih organizacija i vlasnika ugljenokopa, da se spor mirno riješi. Posredovala je i vlada, ali bez uspjeha. Pregovori su prekinuti i u štrajk je stupilo jedan milijun rudara. Pomažu ih radnici i sabračajni, građevinski, tipografski itd., tako da će već sada broj štrajkaša iznositi pet milijuna. Komunisti nastoje ovo stanje iskoristiti svoje svrhe i pozivaju u borbu protiv kapitalizma. Da se sprječije već to, kralj je potpisao ukaz, kojim se nad Engleskom proglašuje zimno stanje. - Vojska je u pripravnosti i već je otposlata u sva veća rudarska područja. Položaj je vrlo težak i ne može se predviđjeti, kako će se ovaj pokret svršiti. Kakove će imati posljedice.

plavo: eli bi ki za njin plaka... I najeđnab se je u škuron naglo ubrnuha i henu, prijga ga z rukami ko vrata i zapita ga živo:
"Čako moj, eli biš ti plaka, da ti ja umrem?"
Ma tac trudan i pospan samo se je ubrnuo i reka mu: "kakove ti to munještine predaju po glavi. Pokri se napro i spi!"
Niga razumijua. Ni vidija njegove svitile oči, kako su se žalosno zapirale. - I mali je ot unega dana bija još tužniji, još žalosniji.

A danas je na toj starinškoj postelji umirala mali Markič. Lice mu je gorilo od bolne, suhi jazik se je cepiva za nebo. Na njemu su probijale kapljice poti. Jur trčati na nj zna za sobom. Tac ga je zva, dava mu linunadu i gasija mu s njon žecu, ma mali ga ni pozna. Strajšno je bilo ono ustrajšje. Sve mu propada, sve ga ustavlja, sam će ustati na ton svitu, i to brivno čuje, koje je u svojen življenju tako malo dobreza ukusilo, sad će umrići. Nisto ga ni u srđu gušilo, ma suz ni bilo. Zdvana ni plaka. Trud mu je i suze postužija.

Vani je daž trmiva... Mali Markič je najeđo doša h sebi, gleda je žrne zide, ugrije na gnjištu i oca pali dose. Ni moga mirati ni z glavon, ni z rukami. Smrtna

Ujedinjenje Austrije i Njemačke.

Mi smo već više puta pisali o tome, kako Njemačka i Austrija nastoje da se ujedine. Francuskoj to ne ide u račun, a ni ostalim saveznicima, koji su se u prošlom ratu borili protiv Njemačke i Austrije, jer bi se time Njemačka silno ojačala. I u Austriji postoji jaka težnja da se spoji sa Njemačkom, se čuje i po koji umjeren glas. Tako je neki dan u Beču držao govornički austrijski ministar financija Kienbeck, koji je rekao, da zapadne vlasti ne će pristati na sjedinjenje sve dotle, dok francuski narod bude smatrao povećanje Njemačke za svoju opasnost. Ovaj strah u Francuskoj je danas općenit. Šta više, on je u svom govoru priznao, da mu je rekao jedan francuski senator, da će sjedinjenje Njemačke i Austrije prozročiti novi svjetski rat. Dakle, prije nego se u toj cijeloj stvari počne ozbiljno da raspravlja, treba sačekati na umjerenje duhova u Francuskoj i u Evropi.

Rusija i Turska.

Velike svjetske novine javljaju, da je ruska sovjetska vlada predložila Turskoj, da samostalno savez sovjetskih republika kao, da Turska stupi u savez sa Rusijom, čuje svaku vojničku pomoć u slučaju, ma kakvog napada. Novine dodaju, da Kemal paša i veliki dio turske javnosti nisu protivni ovom prijedlogu.

Kako se razoružava?

U novinama čitamo neprestano izvještaje svjetskih državnika o potrebi mira i razoružanja. Već dvije godine sastaju se i razoružavajućim konferencijama, ali uvažavajuće toga sve se država punom parom razoružavaju. Razoružavalo se jedini za buduću rat suvršine i nepotrebne stvari. I Amerika, za koju se očekivalo, da će u razoružavanju svima prednjačiti, odlučila je sada, da se osobito naružava sa aeroplanima, za koje veli, da će u budućem velikom ratu igrati glavnu ulogu. Ona namene kani da sagradi hiljadu novih aeroplana i upravljivih zrakoplova, zašto će se utrošiti svota od 85 milijuna dolara. Posebnim zakonom određeno je, da nijedan aeroplan ne može biti razoružan, ako nije har tri godine vršio službu.

Krvav Uskrš u Strumici.

U Strumici se na pravoslavnu veliku subotu, 1. maja, prokraj jedan Komitiški banditi iz Bugarske. U 8 sati u veće bacije bombu kroz prozor kavane hotela "Srpski Krat". Drugi je u bzuću paniku među prolaznicima izazovao paniku među prolaznicima. U ovoj zabuni je pobjegao, i još u bježanju ubio iz revolvera jednog vojnika, koji ga je slučajno sreo. Kao žrtva ovog zločina pala su dva života, a ranjeno je osam ljudi. Srećom je u to doba u kavani bilo malo svijeta. Odmah drugi dan, na pravoslavni Uskrš, održan je u Strumici veliki meeting, na kom je poslile ostrih govora donesena rezolucija kojom se traži da vlada preduzeme enerģične korake kod mjerodavnih faktora u Sofiji, i da zahtjeva punu zadovoljstinu i naknadu za pale žrtve. Jugoslovenska je vlada uputila u Sofiju ostru notu, kojom traži, da se učini kraj ovim zločinačkim upadima.

Likvidacija ustanka Druza u Siriji.

Ustanak Druza u Siriji, koji je zdao Francuzima težkih jada, primiče se svršetku. Dvije francuske kolone, u snazi od 11 bataljuna, praćene od jakog konjanstva i velikog broja aviona, a pod zapovjedništvom generala Ndré, zauzele su nakon ogorčene borbe Suedu, glavni grad Druza. Kako je poznato, netaktnična politika generala Serailli i njegovih pomagača, izazvala je u Siriji veliko nezadovoljstvo oruđa. U julu prošle godine digao se razoružani ustanak ratobornog plemena Druza, koji obitava goroviti i kameniti jugoistočni dio Sirije. Ustanak je bio tako jak i nenadan, da su ustašek roz malo dana osvojili čitavo područje Gabel-Druzog Haurana i Ledje sve do vrataj Damaska. Sve manje posade izgignule su ili bile zarobljene, a jedino jača francuska posada u glavnom gradu Suedi uspjela

muka ga je cepivala. Samo su mu se oči micala. Zagleda se je u oca i naglo ga je zapita mućeci se da prošapće:
"Čako, dobri moj čako, reci mi, eli biš plaka, da ti ja umrem?"
U njegovih oči je bilo jeno veliko pitanje, koje je zdavno, zdavno čekalo na odgovor.

Stari Marko se ustane s krunje, nagne se nad ditetovo lice, koje je bilo crleno od ognja, i počne ga ljubiti, i iz oči mu se prosu po licu šćinatina mustace, debele suze.
Mali Markič je široko oprta oči i stupija se. Suze nisu pristajale kapaći... To mu je bija najljepi hip u življenju. U onih sužah je vidija toliko miline, kako nikad još. To su bile nosti i tepline, kako u crlenih oči te suze, kakove je vidija u umrla mala Mija... Luce, kad je bila umrla mala Mija...

Malo zatim pasala je i smrtna muka. Mali Markič se je smirija, lice mu je čudno bldije; drugo ni prije: bija je mrtav...
Na ditinskog licu mu je svitlja blaženi smilj srićnega i kurentnega djetla. Trčćevih je suzah u zadnenj hipu učutja zapliti roditeljske ljubavi i zadovoljan je zaptisnutja očice...

je da odbije ustaše, ali je za to bila opkoljena i odjeljena od ostalog svijeta. Francuzi, ne shvativši u prvi čas ozbiljnost položaja, pokušali su da sa manjim rakpoloživim kolonama svladaju ustaše i oslobode Suedu, ali su sa velikim gubicima bili potisnuti, a neke su kolone bile potpuno uništene. Tako je u septembru jaka kolona generala Michauda, koja je iz Damaska prodirala prema Suedu, zapala u težak položaj.

Tek generalu Gamolinu uspjelo je početkom jeseni da iz pravca Tiberijskog jezera sa šest hiljada ljudi, tehnički dobro opskrbljenih, pređe do Sueda i oslobodi iznemoguću posadu. Ali i taj uspjeh bio izlišan, jer je radi nemogućih veza sa ostalom zemljom i radi nestašice vode bilo nemoguće održanje Sueda. Zato je bila odmah napuštena, a general Gamolin povukao se, uz neprestane borbe, natrag u polazne položaje. Sueda je bila odmah posejdnuta i zapaljena od ustaša. Nakon ovog francuskog neuspjeha, ustanak se je strjelovito proširio obuhvativši čitavu Siriju, osim najsevernijeg dijela. Ustaše su provalili čak i u sami Damask, gdje je dne 18. oktobra pr. god. buknuo opći ustanak. General Seraili, ne znajući kako da svlada ustaše i ne htijuci izložiti svoje čete teškoj ličitoj borbi, umišio je topčkom vatrom dobar dio arapskog grada. Ustanak je ovako radikalnom mjerom bio svladan, ali se je proti Seraillu digla u svjetskoj javnosti bura negodovanja, tako da je morao biti opozvan. Ipak Damask je još za dugo vremena ostao opkoljen od ustaša, skoro bez ikakvih veza sa Beirntom, u neprestanoj pogibli od ruke ustaša. Tek sada bile su odaslane u Siriju jače čete, koje su pred dva mjeseca počele da čiste zemlju doprijeviši pred par dana do Sueda, gdje su skršile zadnji otpor Druza. Ovoga puta zauzeće Sueda je izgleda, trajno i čvrsto, jer je prije toga pročišćen i uređen kraj, koji se spaja sa Damaskom. Ustaše su se povukle u brda, ali decimirani i depimirani, te se očekuje, da će njihove poglavice, među kojima je nastala nesloga, poslati izaslanike za poružaja i konačno pokorenje.

Mađarski škandal pred sudom.

Interes javnosti i štampe cijeloga svijeta upravljen je osim engleskoga rudarskoga štrajka, na Budimpešti i na proces protiv falzifikatora franaka, koji se ondje vodi. Optužnica obasiže preko 80 stranica, pisanih strojem, a optužen je 26 ljudi i to: 1. zbog falzifikovanja francuskih franaka kao zločinstva falzifikovanja novca; 2. zbog zločinstva raširivanja lažnog novca; 3. zbog zločinstva krivotvorcnja isprava. Interesantno je, da se od svih dosada preslušanih lica, jedini Nadossy osjeća krivim. Prema dosadašnjem stanju izlazi, da su Windischgraez i još neke druge, nepoznate, tajne ličnosti, finansiraše potihvat. Što se pak tiče inicijatora, izgleda da je to bio Nijemac Schultze i još neki drugi Nijemci, ali to je samo pretpostavka, koja je formulirana u pitanju, upravljenom na Windischgraezta, na koje je, kao i na tolika druga, uskratilo odgovor.

Interesantni su iskazi činovnika mađarskoga kartografskog zavoda, preslušanih što prvi, a što drugi dan rasprave. Svaki od ovih ljudi iskazuje, kako se ispočetka opirao tome činu, ali da ga se ipak prihvatilo, kad je saznao, da ima moćno zašjedje, Nadossyja, šefa zemaljske policije, koji je u cijelu stvar upućen. General Haitz izjavljuje, da je na čin pristao, kad se uvjerio, da je akcija pozvana, da uspostavi integritet Mađarske, i naročito kad je saznao, da i za te akcije stoje visoki zvaničnici krugovi, koji su sve sa zadovoljstvom pratili. Tada se dao na posao, i to kako kaže, s veseljem i velikim oduševljenjem. Uostalom, Haitz je u decembru 1924. otišao u penziju, a na njegovo je mjesto došao Kurtz.

I Kurtz, preslušana, izjavljuje, da se ne osjeća krivim. On je u stvar upućen u februaru ili martu 1924. Predobili su ga za akciju, rekavši, da se radi o patriotskom djelu. U stvar ga je uputio Haitz, rekavši, da su stvar potakle ozbiljne osobe. Kurtz se ta stvar međutim nije svjdijala, i on je rekao, da će je izdati vlastima. Na to su Haitz, Windischgraez i Goró održal konferenciju, iz koje mu je Windischgraez saopćio, da sa falzifikovanjem franaka nismo simpatizuju, nego je i podupiru visoke ličnosti, koje stoje blizu vladi i znaju za falzifikate, a izmedju ostalih mu je spomenuto i ime šefa zemaljske konferencije, Nadossyja. Ove su konferencije bile već u doba, kad je Kurtz, poslile penzionisanja generala Haitza, preuzeo upravu kartografskog zavoda. Kad je Kurtz čuo, što sve stoji iz falzifikatorske atere, odustao je od tužbe.

Konačno se je ustanovilo i to, da i ministarski predsjednik nosi veliku odgovornost zbog falzifikovanja. O drugim otkrićima progovorit ćemo u narednom broju.

Domaće novosti

Sramotni napadaj na naše narodno sveštenstvo u Istri.

Jedan ugledni istarski svećenik, koji je osjedao u našoj nacionalnoj borbi, koji je bio da objavimo na obranu istine ovo nekoliko redaka:

U posljednjem broju "Zbornika" (glasila nekolicine slovenačkih i "hrvatskih" svećenika u Italiji) od 1. maja o. g. izišao je pod naslovom "Propter Sion non tacebo" jedan pamflet, što ga je napisao neki subrat J. G. (g. Josip Grasić?). U tom žučljivom pamfletu, koji je naperen protiv našega narodnog sveštenstva u Istri, čita se medju inim i ovo:

"Uspješnom razvoju katoličke akcije medju Slovcenima i Hrvatima u Italiji velika su zapreka nekoja žo orijentirana (!) naša subrata. Ima namne svećenika, koji čitaju ponajviše "Istarsku Riječ", jer se list čura badava (!). Nekih je službe "Edinosti", koja umije lukavo sakrivati svoje namere."
Zatim veli, da uredništvo naše mile "Istarske Riječi", kaošto i uredništvo "Edinosti", ne pružaju nikakve garancije za korektno pisanje glede crkvenih i vjersko-moralnih pitanja, pa nastavlja:

"Uza sve to ima svećenika, koji po rečenim novinama sude Papu i daju si ad usum delphini tumačiti njegove alukucije. Te novine na isti način bez ikakvog poznavanja stvari ocjenjuju biskupe i sveštenstvo, koje nije u liberalnom (čitaj: narodnom. Op. ur.) taboru.

Zar nije to testimonium paupertatis? Da, to je već degeneracija u duševnom pogledu (Potrtao pisac)."

Nakon toga g. G. se tuži u "Zborniku", da mi narodni svećenici sudjelujemo u "Istarskoj Riječi" i "Edinosti" i da na svaku njihovu kritiku odgovaramo, da su ovi naši narodni listovi bolji od njihovih, koji samo siju mržnju i zavajduju neuki svijet, pa nam prebacuju, da škodimo katoličkoj stvari, da nemamo smisla za katolički pomladak itd. itd.

Tako svećenički "Zbornik" o nama, svećenicima, koji smo osjedili u borbi za nacionalno osvještenje i ekonomsko podignuće našega naroda u Istri.

Ne znam, kako bih okrstio takvo pisanje. Kad bih rekao, da je zlobno, bilo bi preblago rečeno, a opet s druge strane neću da se poslužujem psokvi, jer to nije moj običaj. To mogu mirne duše da prepustim našim mladim mutikašima, koji posjeduju najbolji riječnik nekulturnih izraza. Zato držim da će biti najbolje, da iznesem par činjenica, koje će osvjetliti cijelo pitanje, tako da će i naš čestiti narod moći da uvidi: a) zašto je nastao protiv nas taj hajk; b) na kojoj je strani pravica, a na kojoj krivica.

Kad je nekodji Dobrila postao biskup, bilo je u Istri vrlo malo narodnih svećenika i učitelja. Mala, vrlo mala šćenička ljudi. Ta mala šćenička ljudi stvorila je prava čudesa u Istri. S jedne strane dizala je narodnu svijest, a s druge nastojala, da podigne narod. U tu svrhu slala je inteligentnije seljačke mladiće na više nauke, e da naš narod dodje do svojih svećenika, učitelja, advokata, profesora i činovnika. I tako je naš narod nekoliko godina došao do svoje narodne inteligencije, koja mu je uvijek bila i otac i majka. Istarska inteligencija radila je uvijek složno i nesjećito. Zato nije čudo, što je narod vodila iz jednog uspjeha u drugi. Jednosusobnih izvazica i kulturnog bije nismo poznavali. Jedino par godina prije zata pojavio se na Pazinšćini nekakav novi pokret, koji je išao za tim, da nas politički razdvoji, ali je brzo skrahirao kao i Austrija, koja ga je podupirala. Narod je ostao složan i jedinstven.

Danas se Istra opet nalazi bez velikog djela prijašnje inteligencije. Mnogi su umrli, a mnogi morali da odu. Nego svi nisu otišli. Ima još nekoliko naših čestitih narodnih radenika. To su ostaci naše najdnešnje inteligencije. Naši ljudi upravo strepe rad svakoga našega narodnoga radenika od straha, da im ga nestane, jer znaju, da se gubitak takovih ljudi danas nadoknaditi ne da.

Tako naši, koji iskreno i od srca vole ovu zemlju. Zato i treba najodlučnije osuditi ono par usijanih glava, koje redovito napadaju naše najbolje ljude, medju kojima i naš starije svećenike, koji nikako ne moramo da odobravamo njihovo sramotno rušenje narodnih redova.

Nas čestiti narod ne će bratske borbe, ne će gospodskog razdora, jer je uvjeren, da je to najveća nesreća. To bi morali imati pred očima svi, a naročito subrat M. Njemu je to nebrojevno puta naglasio jedan naš subrat. Stavšće - zamolio ga, da prestane sa svojim "P. Pr." trovati bijedni narod. Ali sve naše molbe ostale su glas, što vapi u pustinji.
Svoje nezadovoljstvo sa pisanjem "P. Pr." nismo nigdje sakrivali. Posljedice toga bila je, da je nekoliko subrata dobilo od jednog subrata (svećenika) pismo iz Trsta, u kojem im se prijeti, da će biti javljeni vlastima, ako ne suraduju u "P. Pr." I ako čitaju našu mila "Istarsku Riječ" ili "Edinost" zar se i ovo smatra raf za narod? Sud prepuštam našoj javnosti. "Pučki Prijatelj" se uvijek pozivlje na zaslugue našeg sveštenstva za narod. To je dobro da spominje. Samo je šteta, što nikada ne sponjuje, da su te zaslugue stekli baš oni svećenici, koji se danas okupljaju oko "Istarske Riječi", kao što i oni, koji su

preminuli ili koji su morali da zapuste ove krajeve.

Konačno moram spomenuti još i to, da se mi stariji svećenici ne možemo slagati s „P. Pr.“ radi njegovog farizejskog pisanja. Neukom svijetu trubi u glavu, da je i on za slogu i jedinstvo, a u stvari radi protiv sloge i jedinstva. Neprestano napada i osuđuje nam najbolji svjedoci. Kad bi im uistinu stalo do složno rada, onda ne bi nikoga cunili i napadali. Samo pozivanje na osnatak Narodnog vijeća ne znači ništa, to više, kad znamo, da tu vrhovnu instancu propagiraju samo za to, da sebe rehabilitiraju.

„Zbornik“ se našalost već duže vremena povadja za „P. Pr.“ Citam redovito i jedan i drugi list, ali konstatiram, da se u jednom i u drugom redovito napadaju samo i isključivo naši ljudi. To je činjenica, koja se ne smije metnuti s uma.

Razumije se, da mi stariji svećenici ne možemo odobravati takvog pisanja. Zato ovo i osuđujemo gornju štampu. I zato nam vele, da se je kod nas pojavila duševna dekadencija. Medjutim meni se čini, da se duševna dekadencija nalazi baš u onim glavama, koje na ovaj način truju i zavadjaju narod.

Osnivajmo seoske čitaonice!

Kao što su jednom bile seoske čitaonice u Istri pravo prosvjetno ognjište, tako bi morale biti i danas. Pogledajmo našu seosku mladež, a i starije, u onim selima, gdje, iako postoji škola, nema nikakvih drugih pobuda za daljnji moralno-intelektualni razvitak. To su poluanalfabete, koji, osim što znaju da postavie svoj potpis na obveznicu ili mjenicu, nemaju nikakve druge koristi od škole, iako su u njoj preslijedili, dobrim dijelom, punih šest godina. To su bijednici, koji, pored zdravih očiju nisu vinuli svoj pogled nikad dalje od svoje sjene, te ni ne vide, koliko bujnih ljepota krije taj za njih neutilitični svijet. Zato je od prijke potrebe, da se ponovno potčinju u svim našim selima obnovljati dotično osnivati takovi hramovi prosvjete, gdje će naša mladež kao na čudovornom izvoru crpiti znanje. Neka se nitko ne boji zapreke. Zapreka oko osnivanja bilo je i bit će, ali to ne smije da nas plaši. I mrav stoput padne pod bremenom i stoput se digno. Ugledajmo se u njega!

Naši u Americi.

Primamo i dragovoljno uvrštavamo: — Dne 24. pr. mj. na Gjurjev-dan, imali su naši Istrani u Hobokenu svoju zabavu. Koju je predložio Dobrotvorno i zabavno društvo „Frankina i Jurina“. Zabava je bila vanredno dobro posjećena, a dvorana ukrašena sa američkim zastavama i slikom dvaju znamenitih Istrana: Franjine i Jurine. Cijeli program bio je majstorski izveden. Proslavio je dr. Antun Silbar, a Katalinčević pjesmu „Učka“ deklamovao je Mario Vidošić. Pjevali su se ove pjesme: „Milinka kuća“, „Djevojka je ruža braća“, „Jedno momče crna oka“, „Na te mislim“, „Za jedan časak radosti“, „Njega ni i mnoge druge. Na glasoviru je svirao Ljubomir Vidošić, na guslama E. Latovčić. Na koncu zabave bilo je ples uz svirku Jugoslavenskog radničkog tamburaškog zbora. Zabava je uspjela iznad svakog očekivanja.

Istranin.

Srijeg i tuča u sjevernoj Italiji.

U sjevernoj je Italiji ovaj dana zameo snijeg. U nekojim je krajevima padala i tuča (grđ), koja je umislila malne sve poljske usjeve. Posvuda se opaža hladno, zimsko vrijeme.

Američka časti našeg naučnjaka.

Kalifornijsko sveučilište pozva u Americi stalno naseljenog srpskog učenjaka profesora dra. Miju Pupina, da drži u dan njegove godišnjice ostanaka svetaši govor. Naš učenjak se odazva časnom pozivu rektora sveučilišta, koji ga predstavi otmenoj publici ovim rečima: „Sretan sam i velika mi je čast, da vam mogu predstaviti čovjeka, koji je došao u našu zemlju iz Srbije, kad mu je bilo tek 15 godina. Iskrcao se u New-Yorku sa 15 centima u džepu, ali se je polagano i svojim vlastitim trudom popeo do svojega današnjega položaja. Danas ga vidimo kao elektromehanika na sveučilištu Columbia u New-Yorku, te kao predsjednika udruženja inženira Sedinjenih država Amerike i obresnika (pronalazača, izumitelja) dalekosežne telefonije i drugih izuma. To vam je muž, koji je postao od 15-godišnjega srpskoga seljačkoga djeteta izumitelj svetskoga glasa.“

To je profesor Mihov Pupin! Izra govora našeg učenjaka (izizbira) izručiti mu sveučilište diplomu časnog doktora ovim rečima: „Ovo sveučilište je ponosno, da Vas može ubrojiti među svoje odlikovane članove.“

Eto, uz našeg glasovitog fizičara i izumitelja Tesle Američka časti i prof. Pupina, koji se popeo tako visoko jedino radom, energijom i talentom.

Svega po malo

Nezgodljiva tragedija na moru.

Engleski teretni parobrod „Manchester Producer“ nedavno je na otvorenom moru znao veliku nezgodu, koja je za črvu znašila sav njegov teret od 300 tolova. Izgubio je za prevoz iz Halifaxa u neko sjeverno englesko pristanište. Nevrijetno je malo, kad ljudi malo pomije, kako je izišao iz tuge. Valovi su se njome poigravali kao

orahovom ljuskom. Posadi, kojoj je prijela smrtna opasnost, nije preostalo drugo, nego da baci u more sav tovar, 300 glava živih volova. Kapetan broda je sa svojom obitelji živjela kao izgubljen duša. Što „Bura“ je zviždala kao izgubljen duša i valovi su se dizali kao vjehala. Bilo je nemoguće izći na krov ladje. Životinje, koje su bile gladne i žedne, tužno su mukale. Htjeli smo se vratiti, ali nam se slomilo kormilo. Tada smo odlučili riješiti se tovara. Počeli smo volove goniti na krov broda. No životinje kao da su slutile svoju sudbinu, jer su se uporno branile pohoda u smrt — i bježali su natrag, premda smo ih boji vilama. Konačno smo ih isterjali na krov, od kuda su ih valovi odnašali, a mi smo tužno gledali, kako se uboge životinje bore sa smrću.

Pripreme za sveislavenski sokolski slet u Pragu.

Od 27. juna do 7. jula otvorena će biti na novoj praškoj izložbi uzoraka Prag VII. ulica Belskog izložba sviju sokolskih potreba, orudja, jednom rečju svaga što sokolstvo treba za svoje vještice, igračišta, sportska preduzeća, turističku umjetnost i građenje. Ova izložba bit će prvo poduzeće ove vrste, velika narodna kulturna i gimnastička manifestacija.

Za sokolsko sletišće upotrebjeno je 7500 kubnih metara drvene gradje; to bi bilo približno 12.000 lijepih velikih debla. Za zabilježenje ovih drveta upotrebjeno je 1.650.000 čavala. Gvozdja je upotrebjeno 3 velikih vagona.

Za one, koji ne mogu doći u Prag na sokolski slet, postojat će mogućnost, da putem radija čuju muziku, koncerte, a iako i sum narodnih masa sa vježbištima, pjeskanje, uzvike itd. i pohod sokolstva bit će na taj način reprodukovani, sum ulica, sviranje kapela, pozdravni uzvici, fanfare narodnog pozorišta, govori na Staromesnom namesti itd.

Češke sokolske župe kupile su dosada 57.359 ulaznica za 2.663.704 čeških kruna. Najviše je kupila praška župa, i to za 423.959 kruna.

Odbor za stanove ima mnogo posla sa ukončenjem sviju učesnika na sletu. Stanovi će biti ili zajednički ili privatni. U zajedničke stanove nečlanovi se ne primaju. Ako sa članom dođe nečlan, na pr. žena, ne može sa njim u zajednički stan, nego mora dobiti privatni stan ili sam ili putem kancelarije za stanove, Prag II, Vaclavske namesti. Svakoj prijavi za stan treba priložiti 5 čeških kruna.

Eksplozija dvaju brodova u Americi.

Na rijeci Mississippi, u luci New-Orleanas bilo je oko 200 ljudi zaposleno na petrolejskom brodu „Warring“. Inenadna je nastala strašna eksplozija, koja je bacila u zrak oko 100 ljudi. Petorica su ostala na mjestu mrtva, a 40 ih je ranjeno, od tih 20 teško. Od upaljenog petroleja zapalio se i drugi engleski brod u blizini, pa se je njegova posada spasila tako, što su svi poskakali u rijeku.

Druga eksplozija dogodila se u New-Orleanas. Engleska petrolejska ladja „Silvanus“ sa teretom benzina na putu za London, sudarila se sa drugom petrolejskom ladjom, pa je gotovo preplovala. Benzin je eksplozirao i upalo se, a požar je zahvatio sav brod. Pokušalo se dohvatiti obalu, ali je mašina prestala da radi, pa je brod izgorio i potonuo. Od 50 ljudi posade 35 ih je nestalo i smatraju se izgubljenima, dok su ostali zadobili teže ozlijede od upaljenog benzina.

Tuđa valuta na tričanskoj burzi.

Juče moglo se prodati dotično kupiti: 1 engleska lira Sterlina za 121,85—121,91 ital. lira; 1 američki dolar za 25,07 do 25,15 ital. lira; 100 švicarskih franaka za 485—487 ital. lira; 100 francuskih franaka za 78,50—79 ital. lira; 100 njemačkih markaka za 595—600 ital. lira; 100 belgijskih kruna za 74,10—74,50 ital. lira; 100 jugoslavenskih dinara za 44,30—44,60 ital. lira; 100 rumunjskih leja za 9—9,50 ital. lira; 1000 njemačko-austrijskih kruna za 35 ital. centezima.

DAROVI

u fond „Istarske Riječi“:

Naš zemljak g. Josip Jakus iz Tinjana, koji se sada nalazi u Argentini, sakupio je među našim iseljenicima u Eusenadi 95 lira u fond „Istarske Riječi“. — Darovali su: po 19 lira: Josip M. Jakus iz Tinjana i Ivan Brajković iz Trabe kod Berna; po 9,50 lira: Srećko Božiković iz Tinjana, Iv. M. Jakus iz Tinjana, Drago Viljenik iz Viljenjki, Marko Čehić iz Sv. Lovreča Pazenatičkog i Franjo Primuč iz Pazinštine; po 9,25 cent.: Ivan i Josip Ujčić.

Naši Liburnjani, Jože i Tone, igrali su dne 5. maja revals-match-briskulu, razumije se, za „Istarsku Riječ“. Izgubio Jože i platio 10 lira.

Darovali su: po 15 lira: Vjekoslav Mandić, Bessemer; po 10 lira: Stule Auton, Pregara i Kozlovčić Oktavijan, Materada; po 5 lira: N. N. iz Materade.

Svjm darovateljima izričemo ovim putem najsrdačniju hvalbu, a od Boga platu. Ugledali se i drugi u ove svijetle primjere naših počtovnih ljudi!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI

Tisk: TISKARA „JEDINOST“ U TRSTU

Antonija Kajapić
Bogdan Šestan
danas vjenčani
Draguč - Novaki, 8. svibnja 1926.

POZIV na glavnu skupštinu

Badernskog društva za štetanje i zajmove u Baderni koja će se održavati u društvenim prostorijama u Baderni, dne 30. maja 1926. u 10 sati ujutro.

- DNEVNI RED:**
1. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine;
 2. Odobrenje godišnjeg računa;
 3. Izvješće upravnog odbora;
 4. Izvješće nadzornog odbora;
 5. Izbor upravnog i nadzornog odbora;
 6. Slučajnosti.
- U Baderni, dne 8. maja 1926.

POZIV na

XIII. redovitu glavnu skupštinu

Bazelskog društva za štetanje i zajmove registr. zadruga na neograničeno jamčenje koja će se održavati u nedjelju, dne 30. maja 1926. u 10 sati prije podne u kući br. 65

- DNEVNI RED:**
1. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine;
 2. Izvješće upravnog odbora;
 3. Izvješće nadzornog odbora;
 4. Čitanje i odobrenje obračuna za godinu 1925;
 5. Promjena društvenih pravila;
 6. Slučajnosti.
- OPASKA: U slučaju, da u spomenuti sat ne bude prisutan dovoljan broj članova za zaključivanje, držat će se ista 1/2 sata kasnije, bez obzira na prisutni broj članova.

JOSIP CRNEHA, Cunj 23 (nedaleko Buzeta) prodava radi iseljenja svoju kuću sa stajama i imanjem, koje se saatoji od vinograda, njiva i sjeno-koša koje daju krme za 6 govoda.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Žrnjaj (Gimino), Istra.

LIBERAT UJČIĆ IZ PAZINA preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju modernu uređenu radionicu čipela, trgovinu kože i druge potrebštine, koje zasjecaju u postolarski zanat. — Cijene umjerene. — Poslužba brza i točna.

Ljetni vozni red za korijere

(Vrijedi od 1. maja 1926. do odozjva). Pazin - Labin - Sv. Andrej

Cene	vožnja	Postaje	vožnja	Cene
—	9.—18.—	† Pazin (post.)	6.40	17.45
—	9.10	Pazin (mesto)	6.35	17.35
—	9.25	Linder	6.25	17.25
4.55	9.40	Orešiče	6.15	17.10
5.80	9.55	Pričan	5.55	16.50
9.50	10.35	Križan	5.20	16.05
11.10	10.55	Sv. Nedelja	5.05	15.50
—	11.05	Vineš	4.55	15.40
13.20	11.25	Labin	4.45	15.30
14.80	12.—	Sv. Andrej	—	15.—

Trst - Opatija - Reka

Cene	vožnja	Postaje	vožnja	Cene
—	6.30	Trst	11.30	29.—
5.—	7.10	Bazovica	11.55	25.50
7.80	7.40	Kozina-Herpelje	12.30	23.—
7.70	7.45	Tublje	12.20	22.—
9.70	7.55	Meterije	12.10	20.50
11.20	8.05	Markovšćino	12.—	19.10
14.80	8.15	Čradšće	9.50	18.50
12.50	8.20	Obrovno	9.40	17.70
15.60	8.30	Hruštica	9.35	16.70
14.60	8.40	Podgrad	9.30	15.70
14.90	8.45	Ročice	9.25	14.40
16.—	9.—	Staraj	9.15	13.90
18.—	9.15	Pasjak	8.45	12.10
—	9.20	Šapljanec	8.20	10.50
19.80	9.30	Rupa	8.55	11.80
22.50	9.50	Permani	8.—	8.10
25.50	10.—	Jurdani	7.50	6.60
24.—	10.05	Justići	7.55	6.50
23.—	10.15	Platunje	7.30	5.50
26.50	10.30	Volosko-Opatija	7.—	5.—
29.—	11.15	Reka	6.50	—

Gospodarsko društvo u Pazinu

pozivlje svoje članove na redovitu skupštinu, koja će se održavati u srijedu 24. t. m. u 10 sati prije podne u prostorijama Posujilnice u Pazinu u dnevnom redom:

1. Izvješće o reviziji zadruge;
2. Izvješće odbora o poslovanju za godinu 1925.
3. Odobrenje zaglavnog računa za godinu 1925.
4. Izbor upravnog odbora, nadzornog odbora i obraničkog suda.
5. Slučajnosti.

Zaključni račun izložen je za pregledima na uvid u Posujilnici.

U Pazinu, 10. svibnja 1926.

UPRAVNI ODBOR.

NAVIGAZIONE GEN. ITALIANA

GENOVA

NGI GENOVA

Pruga za Južnu Ameriku:

za Rio Janeiro	14.40
„ Santos	15.—
„ Montevideo	17.—
„ Buenos Aires	18.—
„ Rio Janeiro	14.—
„ Santos	15.—
„ Montevideo	17.—
„ Buenos Aires	18.—

Pruga Centralne Amerike:

za Trinidad	17.40
„ La Guayra	19.—
„ Caracao	20.—
„ P. Columbia	22.—
„ Colon	23.—
„ Guayaquil	24.—
„ Callao (Peru)	30.—
„ Molleendo	36.—
„ Arica	37.—
„ Iquique	38.—
„ Antofagasta	39.—
„ Valparaiso	41.—

Pruga za Australiju:

za Fremantle	32.40
„ Adelaide	38.—
„ Melbourne	41.—
„ Sidney	46.—
„ Brisbane	50.—

U Trstu i svim glavnim gradovima Italije i inozemstva. U Trstvu: Ufficio Passaggeri della NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA, Via Mercato Vecchio (Palazzo Hotel Savoia) - Telefono 4003.

Fotograf Matko Gortan u Pazinu

preporuča si: općinstvu mjesta i okolice svoju fotografirsku radionicu

iznajmljuje kaze svjetlosne fotografije po kilometru kao i po ljetnom vremenu. Fotografije za putnike (gosp. portre) izgotovljuje u toku 1 sata.

KRUNE

plaća po 2.— L

ALOIZIJ POVH, Piazza Garibaldi

prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Trgovina koža

i raznih postolarskih potrepština

FRAN CINK

CAMPO BELVEDERE br. 1

drži u svom skladištu

svake vesti u tu struku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.

Podvornja brza i točna. Podvornja brza i točna.

Zlato, srebro, kruno, platin i umjetnezubove

kupeje

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini 45